

bijenteelt

Maandschrift voor de Bijenteelt

Versijnt maandelijks - Jaargang 78 - No. 3 maart 1976

Officieel orgaan van de Vereniging tot bevordering der Bijenteelt in Nederland

ALLE IMKERSARTIKELEN UIT VOORRAAD LEVERBAAR

Wij komen ook weer op alle belangrijke
VOORJAARSBIJENMARKTEN

Wij zijn aanwezig op de markten in :
ZENDEREN - DRIEBERGEN - DORDRECHT en EMMEN

Onze nieuwe PRIJSLIJST is in voorbereiding.

Het **BIJENHUIS** is geopend in de morgenuren van
ZATERDAG 20 MAART - ZATERDAG 27 MAART -
ZATERDAG 10 APRIL en ZATERDAG 24 APRIL.

VERDERE VERKOOPADRESSEN

Tegen een geringe prijsverhoging (bijdrage in de vrachtkosten) zijn onze artikelen ook verkrijgbaar bij de afdelingsdepôts:

Boerenbond Neerbosch-Hees, St. Agnietenweg 6, Nijmegen.

Afd. Bunnik/Houten, B. Th. Barten, Koningslaan 23, Bunnik,
telefoon 03405 - 17 42.

S. G. v. d. Esschert, Spreeuwenweg 45, Apeldoorn, telefoon 055 - 23 67 79.

Afd. Velsen en omstreken, H. S. Homburg, Velsersduinweg 165, IJmuiden.
Telefoon 02550 - 2 15 30.

Depôt Achterhoek, B. Meijerman, Dwarsdijk 6, Halle.

BIJENHUIS-WAGENINGEN

GRINTWEG 273

Algemene Bank Nederland-Wageningen
rekening nr. 53.90.42.900

Postgiro 823276

(Bijenhuis)

Telefoon 08370 - 1 28 63

MAANDSCHRIFT VOOR BIJENTEELT. Adres redactie en administratie: Bijenhuis, Wageningen.

Redacteur: G. v. d. Weert, Commissie van Redactie: W. Assink en H. G. Maagendans. De niet van redaktiewege geplaatste artikelen vertolken de mening van inzenders en geven niet altijd het inzicht van de redactie of het hoofdbestuur weer.

Alle stukken aan het Bijenhuis te Wageningen, ook opgaven en betaling van advertenties en speurbijtjes. Giro 84 68 01.

BIJ ONZE OMSLAGFOTO

Het is nu nog de tijd voor het planten van stuifmeelgevende gewassen, die vooral in het najaar voor het verkrijgen van goede wintervolken zo belangrijk zijn.

INHOUD VAN DIT NUMMER

Bestuivingsregeling	blz. 51
Wat heb ik aan het Bijenhuis ?	blz. 51
Opleiding vlechtmeesters	blz. 52
Diploma Practisch Imker	blz. 53
Raamwerk	blz. 53
Bijenteelt in Suriname	blz. 55
Officiële mededelingen	blz. 57
Boekaankondiging	blz. 59
Imkersagenda	blz. 59
Jaagkieps	blz. 60
De Lezer Schrijft	blz. 60
Afdelingsnieuws	blz. 61

Verhoging van bestuivingsgelden voor 1978

De contact-commissie Tuinbouw-Bijenteelt van het Landbouwschap is op 18 februari in Utrecht bijeen geweest. Elders in dit of in het komende aprilnummer vindt U opgenomen de volledige tekst van de regeling en de voorwaarden voor 1976. Gezien de belangrijkheid hiervan willen we hier weergeven de voornaamste wijzigingen voor dit jaar.

Voor plaatsing bij fruit in de volle grond is de vergoeding verhoogd van f 22,50 naar f 25,— per kast. Voor de korfvolken is de prijs gehandhaafd op f 20,— per korfvolk. Voor de zesramers en korven onder staand glas, dus bij augurken, aardbeien etc. tot 1 mei is de prijs verhoogd van f 50,— naar f 55,— per periode van 3 weken, daarna blijft het zoals het was, dus f 50,— per periode van 3 weken. Bij plaatsing van een volk onder staand glas bij augurken (kast met 20 ramen) moeten op 20 mei minstens 16 ramen met BIJEN zijn bezet, zo niet dan is de korting f 10,— per raam tot een minimum van 8 ramen. Voldoet het volk op de genoemde datum dus aan 16 ramen met bijen dan is de vergoeding f 200,— per volk, waarbij het volk de gelegenheid moet hebben om naar buiten te kunnen vliegen.

Met nadruk willen wij de imkers nog eens adviseren alleen met sterke volken naar de bestuivingsobjecten toe te gaan, en volken die niet aan de eisen voldoen thuis te laten.

Bij plaatsing onder glas dient de imker binnen 2 à 3 dagen na te gaan of het geplaatste volk inderdaad aan de eisen voldoet en voldoende vliegt.

Wilt U bemiddeling over het plaatsen van bijenvolken bij fruit en andere gewassen dan kunt U contact opnemen met de afd. Bunnik-Houten e.o. Achterdijk 22, Bunnik, tel. 03405-1305.

Tijdige opgave is echter wel gewenst. C.P.

bijenverzekering tegen brand, diefstal en W.A. schade wel nut? Gaarne willen wij dan ook op deze plaats hiervan een beknopt overzicht geven van de gevallen waarin de verzekering gelden heeft uitbetaald. Zo werden in 1975 een SCHAAP en een JACHTHOND door bijen doodgestoken welke schade volledig werd vergoed. In vier gevallen werd brandschade aan bijenvolken, bijenstallen en materiaal vergoed en er waren maar liefst 17 meldingen van diefstal met in totaal 24 volken in kasten en korven welke door de verzekering zijn uitbetaald. In totaal maar liefst 23 imkers die in 1976 van de verzekering hebben geprofiteerd terwijl nog enkele gevallen in behandeling zijn. U kunt daar dus ook toe behoren in 1976 maar we hopen van niet. C.P.

WAT HEB IK AAN HET BIJENHUIS TE WAGENINGEN ???

Niets als U er GEEN GEBRUIK van maakt, maar heel veel als U ons aller Bijenhuis inschakelt bij Uw activiteiten ter Bevordering van de imkerij ofwel voor Uw begeleiding en hulp bij het imkeren. In het kort willen wij U hiervan wat vertellen want heel veel imkers en ook afdelingen zeggen maar al te vaak wat heb je aan het Bijenhuis. Dit temeer als de contributie verhoogd moet worden. Niets is echter minder waar dan dat, want op velerlei terrein zet men zich op het Bijenhuis in voor de Bijenteelt met daarnaast de Hoofdbestuursleden in hun functie maar ook ter begeleiding van de afdelingen in hun groep.

Landelijk op de bres voor de Imkersbelangen

Op landelijk niveau voert onze Vereniging veel overleg en besprekingen met allerlei instanties en instellingen ter bevordering en het beter kunnen beoefenen van de bijenteelt. Om U enkele voorbeelden te noemen: Het verbeteren van de bijenweide door bij hogere en lagere overheden aan te dringen op aanplant van nectar- en stuifmeelgevende gewassen. Door medewerking aan landelijke manifestaties van belang zijnde voor de Bijenteelt. Het verstrekken van adviezen aan iedereen die wat van de imkerij wil weten, hetzij aan beginnende individuele imkers of instellingen en instanties en het geven van adviezen aan de LEDEN die problemen hebben bij het imkeren, en nog veel meer. Dan niet te vergeten onze collectieve bijenverzekering waarbij onze leden verzekerd zijn

HET NUT VAN ONZE BIJENVERZEKERING OOK IN 1976 WEER BEWEZEN

Vaak wordt ons gevraagd heeft onze collectieve

tegen brand, diefstal, vervoerschade en W.A. met hun bijen. Nergens zullen zij voor deze risico's een verzekering kunnen afsluiten voor zo weinig geld. In de Bedrijfsraad en in de afd. Bijenteelt van het Landbouwschap werken we met de andere bijenteeltverenigingen samen om alle belangen gezamenlijk te behartigen zoals o.a. de bestuivingsregelingen voor landbouw, tuinbouw en fruitteelt, het praktijkonderzoek op de Ambrosiushoeve te Hilvarenbeek ziektenbestrijding, internationale kontakten.

Voor de afdelingen

De afdelingen kunnen voor hun Activiteiten gebruik maken van de Activiteitengids waarvan in sept. a.s. een nieuwe uitgave zal verschijnen. Daarnaast wil men vanuit het Bijenhuis graag de afdelingen behulpzaam zijn bij het organiseren van markten, tentoonstellingen, keuringen show's e.d. welke men kan organiseren. Tegen kostprijs is propagandamateriaal verkrijgbaar alsook in bescheiden mate boeken, plaatwerk en imkersartikelen. Het vestigen van een depôt van imkersartikelen tegen aantrekkelijke voorwaarden is ook iets waarvan door de afdelingen nog veel te weinig gebruik wordt gemaakt en wat toch een grote service voor uw leden kan zijn. Wederverkoop van bijenboenwas, kunststraat voor bijenwaskaarsen en andere artikelen kan een financiële steun voor uw afdelingskas zijn. Het inschakelen van Uw hoofdbestuurlid voor bepaalde acties in Uw afdeling of samen met buurafdelingen, of het onderhouden van contact via groepsvergaderingen hoort hier ook bij. Om dan niet te vergeten de organisatie van diverse cursussen waar het Bijenhuis U graag bij terzijde wil staan.

Ook voor de leden direct

Ieder lid kan ook rechtstreeks profiteren van ons Bijenhuis als we alleen maar eens zouden denken aan onze handelsafdeling waar U alles kunt kopen wat U nodig heeft bij het imkeren. Dus alle imkersartikelen, maar ook boeken en platen om bij te blijven en alles voor Uw honingverkoop. Voor hen die zelf handig zijn in het timmeren en knutselen zijn er de bouwpakketten met bouwtekeningen, terwijl er ook losse bouwtekeningen zijn. Aktieve afdelingen hebben een eigen depôt van imkersartikelen van het Bijenhuis. Heeft Uw afdeling dit nog niet, attendeer hen er dan op dat het nodig is dat er spoedig ook een depôt in Uw afdeling komt.

Op de Bijen- en Honingmarkten in ons land is ook ons Bijenhuis aanwezig met een stand imkersartikelen. Deelname aan honingkeuringen in Uw afdeling, provinciaal (zoals in de prov. Utrecht) en van tijd tot tijd ook landelijk, is mogelijk als U er maar gebruik van maakt. Met Imkersdagen landelijk of provinciaal is dit ook het geval. Over het verstrekken van rechtstreekse adviezen aan onze leden en de verzekering schreven we reeds in het eerste deel van dit artikel. Verder kan elk lid gebruik maken van onze Bijenbibliotheek ondergebracht bij de Landbouwhogeschool te Wageningen. Een catalogus is aldaar verkrijgbaar en U moogt de boeken en tijdschriften GRATIS lezen.

En dan niet te vergeten ons Maandschrift voor Bijenteelt wat maandelijks bij U in de bus rolt. Informatie, voorlichting, advertenties van hen die iets aan te bieden hebben of te koop vragen, wetenschap en praktijk, alles kunt U in ons tijdschrift van tijd tot tijd vinden. Ook de suiker wordt al sedert 1909 vanuit het Bijenhuis te Wageningen aan de imkers tegen gereduceerde prijs verstrekt. Momenteel zit dit even moeilijk maar er wordt regelmatig aan gewerkt. Ook de steun die van E.E.G. zijde aan de imkers die georganiseerd zijn is toegezegd, wordt vanuit het Bijen-

huis behartigd en zal straks de georganiseerde imkers ten goede komen. En hoe zou het zijn als er geen imkersartikelen etc. bij het Bijenhuis meer verkrijgbaar zouden zijn? De prijsregelende werking van het Bijenhuis wordt door velen vaak vergeten. Tenslotte nog de inname van Uw honing, zuivere was en ruwe raat waar U ook voor terecht kunt bij het Bijenhuis. Kortom, meer dan ooit is het gewenst om landelijk georganiseerd te zijn en te blijven. Het BIJENHUIS kunt U niet missen maar U moet er wel gebruik van maken dan kan in de toekomst onze Vereniging nog meer voor de leden doen. Vele taken liggen nog open, mits U ons meehelpt en niet opziet tegen enkele gulden contributieverhoging. Onder het motto: Samen kun je meer, treden we de toekomst tegemoet.

C. Pater. Jzn.

WE BEGINNEN MET DE OPLEIDING VAN STROVLECHTMEESTERS EN DE ORGANISATIE VAN STROVLECHTCURSUSSEN

Het is gebleken dat er een grote behoefte is aan strovlechts cursussen, niet alleen bij afdelingen van onze Vereniging maar ook bij andere organisaties zoals Plattelandsvrouwen, Verenigingen van Huisvrouwen, Volksuniversiteiten en Creatieve Stichtingen, Jeugdorganisaties etc. Daarnaast is geconstateerd dat deze strovlechts cursussen een enorme propaganda zijn voor de Bijen en de Bijenteelt. Velen komen hierdoor met de Bijen het bijhouden en ook met honing in aanraking en bij een goede opzet komen hier veel nieuwe imkers uit voort.

Het oude ambacht van vlechten met roggestro trekt veel belangstelling en is momenteel „in". Men kan op deze cursussen niet alleen bijenkorven en zwermkiepsen leren vlechten maar ook andere nuttige gebruiksvoorwerpen en siervlechtwerk. Er zijn enorm veel mogelijkheden en natuurlijk vertellen we het een en ander over de bijen, laten wat zien en houden een slotavond met een natuurfilm en een bijenfilm met een kleine show van de gemaakte werkstukken en jurering daarvan.

Vlechtmeesters attentie

De Commissie Onderwijs van onze Vereniging heeft dan ook besloten de organisatie en de stimulering van deze cursussen ter hand te nemen zodat dit na-jaar gestart kan worden met een groot aantal vlecht-cursussen. Waar we allereerst grote behoefte aan hebben is aan vlechtmeesters en vlechtmeesteressen. Mensen dus die de kunst verstaan het vlechten met stro en buntgras op anderen over te dragen. Aan deze mensen is echter een groot tekort en daarom is het noodzakelijk dat zich hiervoor leden beschikbaar stellen die hiertoe worden opgeleid. Wij vragen daarom leden uit alle delen van het land die bereid zijn deze cursussen te geven en die van te voren een cursus van 3 à 4 avonden willen volgen om alle kneepjes van het vak nog eens goed door te nemen en die tevens instructies krijgen aangaande het overbrengen van hun kennis. Wij vragen dus mensen die het strovlechten al beheersen en bereid zijn als vlechtmeester(es) straks op te treden. Deze instructie cursus zal zo centraal mogelijk gegeven worden en bekend worden gemaakt als we weten waar de belangstellenden vandaan komen. Ook de organisatie van de cursussen zal dan vanuit het Bijenhuis begeleid worden naast de regeling van de kosten, vergoeding etc. Zij die belangstelling hebben om deze instructie cursus Vlechtmeester te volgen worden ver-

zocht zich zo spoedig mogelijk op te geven bij de Commissie Onderwijs, t.a.v. dhr. C. Pater, Jzn, Bijenhuis te Wageningen, C.P.

WAT KAN MEN DOEN MET HET DIPLOMA PRACTISCH IMKER ?

In de vijftiger jaren heeft onze Vereniging ingesteld het diploma „Practisch Imker“. De naam zegt het al een diploma dat gebaseerd is op de praktische kennis van het imkeren. Vaak wordt ons gevraagd wat de waarde is van dit diploma en wat men er mee kan doen. In de laatste vergadering der Commissie Onderwijs is ook het verkrijgen van dit diploma onderwerp van gesprek geweest en hoe men het diploma kan behalen zal nader uiteengezet worden in het aprilnummer van het Groentje. Vast staat echter wel reeds dat de regels en voorwaarden anders zullen zijn dan voorheen het geval was, met andere woorden ER ZAL MEER KENNIS en ERVARING worden vereist dan tot nu toe het geval was. Het ligt in de bedoeling het examen af te nemen eind mei - begin juni.

Veel mogelijkheden

Het beleid van onze Vereniging zal er in de toekomst op gericht zijn de bezitters van dit diploma meer in te schakelen bij de voorlichting dan tot nu toe het geval geweest is. Gedacht wordt aan het geven van voorlichting over bijen en bijenteelt en het leiden van demonstraties en instructieavonden. Gedacht kan o.a. worden aan het in elkaar zetten van bouwpakketten, onderhoud van bijenwoningen, inzetten van kunststraat en al deze zaken meer. Ook aan lezingen is bij onze afdelingen een grote behoefte, al dan niet toegelicht met dia's Verder op shows, tentoonstellingen en dergelijke evenementen zijn er vele mogelijkheden.

Ook in het bedrijfsleven

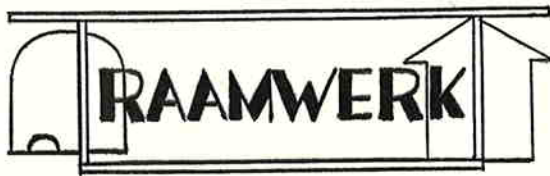
Zij die dit diploma bezitten zullen een pré kunnen hebben bij het solliciteren bij instituten en bedrijven die bij hun werk met bijen te maken hebben. Verder bij schooltuinen, kinderboerderijen, gemeentelijke plantsoendiensten, zaadteeltbedrijven die imkers in dienst hebben voor verzorging van hun bijenstand voor bestuivingsdoeleinden. Hetzelfde kan gebeuren bij fruittelers die hun volken door een imker willen laten verzorgen, augurkentelers etc. Tot slot willen we nog noemen het werkzaam zijn bij beroepsimkers in ons land of daarbuiten, koninginnteelt, dierentuinen waar ook bijen en andere insecten zijn enz. Soms is het in bepaalde gevallen mogelijk beginnerscursussen in bijenteelt te geven als er in een bepaald gebied een tekort aan bijenteeltonderwijzers is. Middels ontheffing van de Inspecties v.h. Landbouwonderwijs is dit mogelijk. In ons volgend nummer dus meer over het komend examen Practisch Imker. C.P.

EEN CURSUS VOOR HONING KEURMEESTER

Bij onze afdelingen en leden is in toenemende mate belangstelling te constateren voor honingkeuringen. Steeds meer afdelingen gaan er toe over honingavonden en honingkeuringen te houden. Ook in kringen en groepen komt de animo steeds meer naar voren en als dit zo doorgaat kan ook onze Nat. Honingkeuring weer vaker worden gehouden. Ook het toenemende aantal Honingmarkten wijst in deze richting de laatste jaren.

Zowel uit het oogpunt van propaganda als uit kwaliteitsverbetering en presentatie is dit toe te juichen.

Hierbij komt echter naar voren dat er een tekort is aan goede Honing-Keurmeesters voor deze genoemde activiteiten zodat de Commissie Onderwijs heeft besloten te trachten hierin te voorzien. Bij voldoende belangstelling zal er komende herfst een speciale cursus komen voor opleiding tot Honingkeurmeester. Deze cursus zal gaan omvatten 6 tot 8 lessen waarbij alles over Honing aan de orde komt zoals oogsten, bewaren, samenstelling, gebruik, soorten, presentatie en natuurlijk de keuring en beoordeling van honing. Zij die aan deze cursus willen deelnemen dienen in het bezit te zijn van het diploma van een cursus Bijenteelt voor gevorderden. De cursus zal op een centrale plaats worden gegeven. Plaats, datum en kosten zullen nader worden bekend gemaakt als er voldoende aanmeldingen zijn (minstens 10). Men kan zich opgeven bij de Commissie Onderwijs van onze Vereniging, t.a.v. dhr. C. Pater, Jzn, Bijenhuis te Wageningen. Wij wachten met belangstelling af. C.P.

KLOTZBEUTE EN AMBROSIUSKORF

De imker wist dat de boze blik de bijen zelf ook kon schaden. In tegenstelling tot hetgeen in het vorige artikel van „Raamwerk“ beweerd werd, dacht men in Bourgondië (Frankrijk) dat er schade aan het volk werd aangericht als men met schele ogen naar de korf keek. Volwassenen en kinderen die aan deze oogafwijking leden moest men verre van de bijenstand houden. Iets dergelijks treft men aan in ons volksgeloof: als men met opzet scheel kijkt als de klok het hele uur slaat zullen de ogen blijven staan. Zoals vaker blijkt hieruit de tweeledige betekenis van de bezwering. Het magische oog dwong de bijen ook binnen te gaan, bijv. bij een zwerm. De afbeelding op de bankorf werkt nu niet afwerend, maar lokt dwingend aan en is tevens van belang voor een juiste oriëntering van de vliegbijen. Daarnaast kende men aan sommige figuren ook een symbolische betekenis toe, n.l. die van gelukbrengend te zijn, dus van vruchtbaarheid. En soms verbond men er, zoals in later tijd, geen enkele betekenis meer aan en werden de korven zuiver als versiering gemerkt, zoals dat met meer voorwerpen in en op de boerderij het geval was.

Zo schrijft Joh. Grüwel, burgemeester van Cremmen in de voorm. Mark Brandenburg en een door de keizer vereerd dichter, aan het eind van de 17e eeuw bij de afbeeldingen van enkele versierde Klotzbeuten in zijn „Brandenburgische Bewehrte Binen-Kunst“: „Wil iemand die Unkosten nicht achten, sondern durch einen

Discher oder Bild-Hauer einen Risen- oder Leuen- oder Drachenkopf also am Stokk schneiden lassen, dasz dessen Maul das Zih-Loch (vliegkat) sey, so werden seine Rümpe (= Klotzbeuten) dadurch so vilmehr Ansehen gewinnen; aber den Bienen ist solcher nicht von Nöten".

Uit deze passage blijkt dat de oorspronkelijke betekenis toen reeds aan het verdwijnen was, maar dat neemt niet weg dat er onder deze Klotzbeuten verschillende exemplaren zijn, die uit hoofde van bepaalde opvattingen in het volksgeloof doelbewust besneden en beschilderd worden.

Een stapje verder ging men door van die uitgeholde stukken boomstam figuren te snijden. Deze levensgrote Figurenstöcke of Liebhaber-klotzbeuten stelden meestal heiligen voor, die in de stand geplaatst een bijzondere bescherming boden en tevens als afweer dienden. De meeste van deze ambachtelijke staaltjes van houtsnijkunst werden in de 17e tot en met de 19e eeuw gemaakt. Nog in 1973 behoorde tot de aanwinsten van het Nederlands Openluchtmuseum te Arnhem een dergelijke sculptuur, voorstellende „Simson met de Leeuw", in het begin van de 19e eeuw vervaardigd door de dorpswagenmaker van Achterveld in Z-Limburg. Als zodanig moet ook de nog in het begin van deze eeuw in Brabant en Limburg, vanuit een serieuze opzet en niet alleen als „Boer met de pet", gevlochten St. Ambrosius-korf worden gezien.

Wie anders dan de patroon der imkers zou voor het welzijn van de bijenvolken kunnen zorgen? Vooral in de rooms-katholieke streken van Zuid-Nederland leefde het geloof in de uitstralende kracht van deze heilige meer dan elders. Er waren daar in vroeger tijd (nu nog enkele) imkersgilden onder het patronaatschap van St. Ambrosius. De heer L. van Giersbergen, die in 1905 door de vereniging aangesteld werd als wandelleraar en van 1919 tot 1935 de eerste Rijksbijenteeltconsulent was, schreef in „Beschouwingen betreffende de Bijenteelt in de Provincie Noordbrabant" (Tilburg, 1927) het volgende: „Die veel liefhebberij in de bijen hadden maakten een bisschopskorf, ter eere van den heiligen bisschop St. Ambrosius. Dat was een korf van ca. 1 meter hoogte, met hoofd, hals, romp. In het hoofd oogen en een mond, die als vliegkat diende. Hij kreeg ook armen van gips of hout en kwam midden in den stal te staan. Uit Diessen ontvingen wij bericht, dat daar een houten Ambrosiusbeeld in den kloostertuin gestaan heeft tot 1922; in dit jaar is van het beeld kachelhout gemaakt; uit Hooge Mierde vernamen wij, dat enkele jaren geleden met de overige beelden uit de oude kerk ook het

„Klotzbeute" in de vorm van een boerin aanwezig in een bijenmuseum in Polen.

Ambrosius-beeld verkocht is, dat naar een antiquair in Tilburg verhuisde".

In hetzelfde boek wordt vermeld dat het "bijegult (gilde) van Etten" in maart 1791 in de nieuwe parochiekerk een beeld van „Ambrosius met het kindeken" liet plaatsen, waarvoor deze broederschap, nadat het beeld per schip uit Antwerpen was aangevoerd, niet minder dan 17 gulden en 10 stuivers had moeten neertellen. De gedachte dat alleen heiligen of goden in staat waren de bijen afdoende te beschermen was reeds in voor-christelijke tijden aanwezig. Zo kenden de Finnen een bijengodin met de naam Nishki Ozaïs. Zij bewaakte de bijenkorven, waardoor men haar beeltenis veelvuldig bij de bijenstal kon aantreffen.

De heidense bewoners van Polen, Silezië en Pruisen vereerden naast de bijengodin Auxtheya of Austja de bijengod Babilos of Babilus, aan wie zij niet alleen de uitvinding van de bijenteelt toeschreven, maar die ook als beschermer van de bijen gold, vandaar dat zijn portret, gesneden in een ruwe houten plank vaak aan de bijenbomen in het bos (woudbijenteelt!) was bevestigd.

Chr. Maillie, Zutphen.

BIJENTEELT IN SURINAME V

Paramaribo

Na terugkeer in de hoofdstad werd in samenwerking met de S.T.V.S. een bijenprogramma verzorgd. Na een inleiding van drs. Boldewijn werd ik in de gelegenheid gesteld de film „De Honingbij” (beschikbaar gesteld door het Ministerie van Landbouw en Visserij, Den Haag) toe te lichten en iets te vertellen over het bijenproject van de Stichting Kankantrie.

Een zeer uitvoerige bijeenkomst werd georganiseerd in „De Stadszending”. Voor een groot aantal imkers en andere belangstellenden uit Paramaribo en omgeving heb ik niet alleen een lezing gehouden over de samenstelling en ontwikkeling van het bijenvolk en enkele aspecten van de bijenteelt, maar bovendien heb ik een overzicht gegeven van het bijenonderzoek op ons laboratorium. De toehoorders waren zeer geïnteresseerd en de discussie was levendig.

Commewijne en Marowijne

Na het passeren van de Suriname rivier bezocht ik samen met de heren Brug en Heyde, de cacao- en koffieplantage Peperpot. We werden ontvangen en rondgeleid door de heer Asrof. In een enorme schuur werden de cacao-bonen bewerkt. Na het openen van de vruchten laat men eerst de gelei gisten, waarin de bonen zich bevinden. Nadat de bonen zijn gewassen worden ze in een droogtunnel gedroogd en is het product klaar voor export. Per jaar worden 70 ton cacao en 30 ton koffie geproduceerd. Het personeel woont in de kampong met eigen winkel op de plantage.

Voor wat betreft het verzamelen van honing van de koffie heb ik alleen van de heer van Suchtelen een bevestigend antwoord gekregen.

Langs de prachtige asfaltweg naar Albina zagen we uitgestrekte gebieden met Miera-oedoe opslag. Het fotograferen van de felgele bloemtrossen van de Wana Kwari (*Vochysia tomentosa*) leverde mij nog een paar natte voeten op. Verder stond op verschillende plaatsen de Bebe in knop.

Tientallen meters hoog op de boomstammen hadden angelloze bijen hun bolvormige nesten gebouwd.

Volgens de heer Heyde betrof het hier nesten van *Melipona flavipennis* en *Trigona hyalinata*. De laatstgenoemde soort bouwt een pijpvormige nestopening die meest naar het westen is gericht.

Tijdens het wachten op de pont over de Commewijne rivier (Wriedijk) zagen we beide soorten op de bananen die uitgesteld lagen in de kraampjes van de plaatselijke bevolking. *Melipona flavipennis* kan zwakke bijenvolken volledig leeg roven. Bij aankomst in Albina bleek in het Logeergebouw geen plaats voor ons te zijn, maar gelukkig was er ook een keurig hotel.

In Marijkedorp (ten noorden van Albina) ontmoetten we de heer Bougenon, die vroeger met zijn vader een grote bijenstand in de omgeving van Paramaribo had gehad. Volgens de heer Bougenon kenden de indianen de bijenteelt niet. Honing en was worden gehaald uit de nesten van angelloze bijen, waarbij de bijen eerst bedwelmd worden.

Na overleg met de Kapitein vertelde ik 's avonds in de vergadering iets over de bijen en de bijenteelt. De heer Brug vertaalde in sranan tongo (het surinaams), dat ook door de indianen wordt verstaan.

De dames zaten met hun kinderen op de banken, de heren bewaarden wat meer afstand en stonden tegen de omheining geleund.

Mede op verzoek van de W.I.S. (Werkgroep Indianen Suriname) brachten we ook een bezoek aan Bigiston. De heer Mozart Tjon Tam Sin (L.V.V. Afd. Visserijdienst) bracht ons per motorboot over de schitterende Marowijne rivier. Na een uur stroomopwaarts varen bereikten we de grote steen in de rivier, waaraan dit indianendorp zijn naam heeft ontleend. Onderweg passeerden we een aantal bosnegerdorpen, die aan de rivieroever een poort hadden van cocobladeren (*assam pauw*), die diende om de boze riviergeesten te weren.

In Bigiston hadden we eerst een uitvoerig gesprek met de Kapitein Stura. Bij de eerstvolgende dorpsvergadering zou hij de mening vragen betreffende het beginnen met de bijenteelt. In het dorp werden we rondgeleid door de heer Kana. Hij helpt de indianen bij het kappen van stukken bos en het opzetten van de landbouw.

In de Marowijne wordt o.a. gevist met gevlochten fuiken. In Bigiston werden prachtige hals-snoeren geregen en potten gebakken; verder zagen we bijzonder regelmatig gevlochten manden en matapi's¹¹⁾.

Van uit Albina brachten we een kort bezoek aan Saint-Laurent (Frans Guyana). Dit land telt slechts twee imkers en is om deze reden niet van belang voor de Surinaamse bijenteelt. Wegens tijdgebrek kon Galibi, aan de mond van de Marowijne, niet meer worden bezocht. Galibi heeft uitgestrekte Parwa bossen en zou om deze reden zeer geschikt voor de bijenteelt zijn. Voor het levensonderhoud van de indianen zou de bijenteelt een goede aanvulling kunnen zijn.

Terug in Paramaribo

Tijdens een kort bezoek aan de Plantenziektkundige Dienst hadden we een gesprek met de heer F. del Prado over de mogelijkheden om het gebruik van insecticiden en herbiciden wettelijk te regelen. Het bleek, dat de heer del Prado al enkele jaren gewerkt had aan een Bestrijdingsmiddelen verordening, die echter nog niet geaccepteerd was.

In het Openbaar Slachthuis hield ik voor de Staf, op verzoek van het hoofd van het Veterinair Laboratorium, Dr. D. W. Heinemann, een korte inleiding over bijenziekten. Dit in verband met een eventuele import van bijen uit Guyana. Als laatste activiteit in Suriname werd een radio interview gegeven. Met een feestelijke maaltijd met de Bestuursleden van de Stichting Kan-kantrie en hun dames, werd een periode van drie weken intensief samenwerken afgesloten. Ik ben bijzonder veel dank verschuldigd aan de Stichting ter Bevordering van Investerings in Suriname (Den Haag), die het mogelijk maakte, dat deze reis kon worden gemaakt. Verder dank ik het Ministerie van Landbouw, Visserij en Veeteelt (Paramaribo) voor het beschikbaar stellen van materiaal en het geven van inlichtingen.

Tenslotte wil ik alle leden van de Stichting Kan-kantrie, die meegewerkt hebben tot het slagen van deze inventarisatiereis hartelijk danken voor hun samenwerking.

De toekomst van de Surinaamse bijenteelt

Het houden van bijen is geen kostbare aangelegenheid en daardoor ook geschikt voor de man met de kleine beurs. Dit, vooropgesteld, dat de imker zelf zijn raampjes en kasten maakt.

¹¹⁾ Gevlochten koker waarin de gemalen Cas-save wordt gedroogd.

Zoals genoemd, kan een goede kast, als bouw-pakket tegen een lage prijs worden gefabri-ceerd. Voor de goede timmerlieden is er dan nog de voordeligste mogelijkheid, om aan de hand van een werktekening zelf kasten en raampjes te maken. Bijenvolken kunnen door de reeds aanwezige imkers worden vermenigvul-digd en voor een redelijke prijs aan de begin-nend imkers worden verkocht. Mocht de be-langstelling erg snel toenemen, dan zouden volkjes uit Guyana kunnen worden geïmpor-teerd.

In Suriname heb ik een twintigtal imkers ont-moet, die in totaal ongeveer 400 bijenvolken bezitten; waarschijnlijk zal het aantal imkers en volken hoger liggen. In ieder geval betekent dit, dat er reeds een goede kern aanwezig is. Uit-breiding van het aantal imkers en volken is al-leen dan mogelijk wanneer er een samenwer-kingverband ontstaat.

Behalve deze materiële zaak is van nog groter belang, dat er uitbreiding van vakkennis plaats gaat vinden.

De beginnend imkers moeten de gelegenheid krijgen een cursus te volgen of wat nog beter is, om gedurende een jaar met een imker samen te werken. De beginnend imker moet bij voor-keur met enkele volken starten. Zodra hij het vak onder de knie heeft, kan hij beginnen met een uitbreiding van zijn stand. Voor het opvoe-ren van de productiviteit van de bijenvolken, moeten de volken regelmatig worden gecontro-leerd en geactiveerd. Een kast met bijen is niet zonder meer een doos waaruit men twee keer per jaar honing kan slingeren. Het volk moet daarvoor worden begeleid.

Van zeer groot belang is, dat de imker dracht-gebieden zoekt, om dan meermalen per jaar met de volken (liefst met meerdere imkers) te reizen.

Het stimuleren van de bijenteelt heeft alleen dan zin, als er tevens een organisatie wordt op-gebouwd, die zich bezig gaat houden met de honingwinning, (het slingeren), het transport en de behandeling en verpakking van de honing. Deze organisatie moet zich dan tevens toeleg-gen op de afzet van Surinaamse honing in het binnenland en in het buitenland. Gezien de eer-ste tabel (importcijfers) is de binnenlandse markt groot genoeg om de Surinaamse honing op te nemen. Zolang dit echter nog niet het ge-val is, kan de afzet van honing worden gega-randeerd door de buitenlandse markt; op de wereldmarkt is nog steeds vraag naar honing.

De kwaliteit van de honing moet in elk geval uitmuntend zijn. De honing moet goed worden gezeefd en mag absoluut niet verwarmd wor-den! Verwarmde honing wordt op de wereld-

markt als industrie-honing gekwalificeerd en heeft weinig waarde.

Ter bevordering van de bijenteelt in Suriname tracht de Stichting Kankantie thans financiële steun te krijgen voor een bijenteeltonderzoek voor de duur van een jaar.

In dit onderzoek zal in de eerste plaats de ontwikkeling van de bijenvolken in samenhang met de drachtplanten op verschillende plaatsen in Suriname worden bestudeerd. Tijdens dit on-

derzoek kan een begin worden gemaakt met het geven van bijenteeltcursussen en het opbouwen van een organisatiestructuur.

Al deze activiteiten kunnen alleen dan resultaat hebben voor de Surinaamse imkers, wanneer zij zelf hieraan daadwerkelijk meewerken. In dit geval dus niet: "Winti wai, lanti pai"¹²⁾ maar zelf doen en dan de vruchten plukken.

¹²⁾ letterlijk: de wind waait, de staat betaalt.

OFFICIELE MEDEDELINGEN

ONZE ALGEMENE VERGADERING

Deze wordt gehouden op 27 maart a.s. 's middags om 1 uur in het I.A.C. te Wageningen. De stukken zijn inmiddels in het bezit van de afdelingsbesturen. Ook leden zijn hartelijk welkom. Leest U alles nog eens goed na in het Groentje van februari j.l. en in dit nummer en bespreekt U de agenda op Uw afdelingsvergadering. Er komen ook belangrijke mededelingen over de E.E.G.-steun aan de imkers en over de suiker etc..

DE CONTRIBUTIE 1976 ZO GOED ALS BINNEN

Terwijl wij dit schrijven zijn vrijwel alle contributies en ledenlijsten voor dit jaar binnen. Dit is nog vlotter dan vorig jaar. Aan afdelingen en leden dan ook heel hartelijk dank. Slechts enkele afdelingen ontbreken nog en wel de afdelingen Zoetermeer, Zwartemeer, Ootmarsum, Ruinerwold, Culemborg, Gardinxveld-Giessendam, Bussum Westerbork, Hoogwoud en de afd. Leeuwarden. Van afd. Laren-Blaricum is wel het geld binnen maar niet de ledenlijst. C.P.

AFGEVAARDIGDEN ALG. VERGADERING LET OP

Willen de afgevaardigden er op attent zijn dat hun afvaardiging gemeld is bij het Bijenhuis? Even navragen bij Uw secretariaat en de stukken meenemen. Alleen tijdig aangemelde afgevaardigden mogen deelnemen aan de stemming en mogen in eerste instantie het woord voeren. Uw reisdeclaratie kunt U inleveren bij het tekenen der presentielijst. Afgevaardigden die voortijdig de Alg. Vergadering verlaten hebben geen recht op reiskosten.

VERSLAG SCHIERMONNIKOOG 1975

Het koude en natte voorjaar heeft ook veel Carnica-imkers parten gespeeld. Dat kwam tot uitdrukking in het aantal volkjes dat naar Schiermonnikoog werd opgezonden: 166.

Terwijl we dit jaar de openingsdatum 2 weken vroegden, kwamen juist nu de eerste imkers later.

Uitgezonderd 3 van die volkjes kwamen de eerste groepen kastjes binnen op 7 juni. Dat was erg laat maar door de omstandigheden wel te verwachten. Hoewel, er waren al vroeg 2 van onze volken, die een behoorlijke hoeveelheid darren hadden. En het resultaat van die eerste 3 volkjes was dan ook uitstekend: alle drie goed.

Het aantal deelnemers dat ons later inlichtte over het resultaat, was gering, zodat de cijfers die we kunnen vermelden misschien geen juist beeld geven. Daarom zullen we er deze keer onze eigen resultaten tussen haakjes achter zetten.

7 juni - 21 juni	22 juni - 7 juli	8 juli - einde
65% (90%)	68% (63%)	57% (50%)
gemiddeld 64% (60%)		

Uit beide series blijkt wel, dat de eerste twee periodes, d.w.z. 4e t/m 8e week van de opening van het station, de beste waren. Dat kan aan een tweetal omstandigheden geweten worden: of de verzorging door de imkers of het weer. De laatste periode was erg droog. Misschien dat dat ook invloed kan hebben.

Maar we moeten nog eens ons verzoek herhalen of de eigenaars van de ingezonden volkjes ons zo spoedig mogelijk willen mededelen hoe het resultaat van hun inzending is geweest.

In 1975 werden 36 volkjes afgeleverd, dat is 2 meer dan het vorige jaar. Als we meer kastjes in voorraad hadden gehad, dan zouden we misschien nog wel enkele meer hebben kunnen afleveren. Er staan op de lijst van bestelde volkjes nog genoeg deelnemers, die nog geen kastje hebben opgezonden. Dit kan dan nu al gebeuren, als vrachtgoed en franco aan het adres: Y. Talsma, Langestreek 6, Schiermonnikoog. Willen de bedoelde imkers daar even voor zorgen of overleg plegen met ondergetekende als zij een andere manier van verzending wensen? Die kastjes moeten in ieder geval \pm 1 mei aanwezig zijn. In volgorde van aankomst worden de kastjes klaar gemaakt voor de teelt.

Ze moeten in afwijking van het reglement (immers er zitten geen bijen in) zonder roostertje zijn. Anders moeten wij op Schiermonnikoog ook nog de bijen met een darrenzeef zeven, omdat darren, die in het kastje

komen, er niet weer uit kunnen als er een roostertje voor zit.

Van de in 1975 **ingezonden** volkjes was er nu geen enkele die niet van een roostertje was voorzien. Er was 1 kastje, waarvan het roostertje verbogen was, zodat de ene twee tralies te ver van elkaar zaten en de andere twee te dicht bij elkaar. Door verbuigen van de middelste tralie kon dat met de schroeven-draaiertje terecht gemaakt worden. Maar willen inzenders die een kastje al vaker hebben gebruikt de roostertjes er van vantevoren even controleren?

Er zijn weer enige excursies geweest op het vruchtstation, o.a. één uit België, die tevens van de gelegenheid gebruik hadden gemaakt ons Bijenhuis te bezoeken. Ook het komende seizoen verwachten we een groep uit België, terwijl ook al enige excursies van afdelingen van onze vereniging en bijenteeltcursisten op het programma staan.

De opbrengst aan honing was groter dan het vorige jaar. Twee van onze volken presteerden het eind augustus elk op 6 bakken (3 BK + 3 HK) te staan. Bij het slingeren hebben we de opbrengst van die twee volken gecontroleerd. Ze hadden samen 110 pond honing + 14 HK-ramen met raathoning opgeleverd. En dat in de periode 13 juli - 25 augustus.

Er schijnen nog steeds fouten gemaakt te worden bij het opkweken van Carnica-volkjes.

Zoals beloofd, is er nu een handleiding verkrijgbaar. Prijs f 2,—. Hij wordt franco per post toegezonden na storting van f 2,90 op girorekening 899889 van R. H. Geskes, A. Schweitzerplantsoen 13, Roden, en vermelding "Handleiding Carnica".

Doordat de honing meer opracht en er 2 volkjes meer werden afgeleverd, werden de mindere inkomsten van de „ingezonden volkjes" daardoor weer goed gemaakt, zodat we evenals het vorig jaar een klein batig saldo hadden. R. H. Geskes.

BIJEN BIJ HET KOOLZAAD

Voor het plaatsen van bijenvolken bij het koolzaad in de Flevopolders geldt dezelfde regeling als opgenomen in het maartno. 1975 van ons blad, met dien verstande dat het staangeld is gebracht op f 1,50 per volk incl. B.T.W. en te voldoen op girorekening 956786 t.n.v. de Hr. W. van 't Land.

RECTIFICATIE

In het februari-no. blz. 25 bovenaan is in de aankondiging van de „tekening Spaarkast" als gironummer vermeld 111062. **Dit moet zijn 1110262.**

CONTRIBUTIEAFDRACHT

De afdeling Winschoten e.o. is teleurgesteld. Zij voldeed reeds vóór 1 januari haar contributie, werd evenwel niet in de lijst vermeld. Waarvoor zowel hulde als ons excuus aan Winschoten.

GEZONDHEIDSVERKLARING, WANNEER ?

In het voorjaar van 1972 is door de Minister van Landbouw en Visserij uitgevaardigd de z.g. „Vervoersbeschikking Bijen 1972".

Hierin zijn opgenomen alle bepalingen, die toen golden voor het reizen met bijen in ons land. Het aantal gebieden met een reisverbod, waar men met zijn bijenvolken niet in of uit mocht, bedroeg toen nog vier. Sinds kort zijn deze gebieden opgeheven. De bijenhouders in deze gebieden zijn met de opheffing op de hoogte gebracht en hiermee bekend.

Voor het reizen naar een aantal gebieden is in bepaalde gevallen een gezondheidsverklaring nodig, in andere gevallen niet. Deze gezondheidsverklaring is een verklaring van de Rijksbijenteeltconsulent, dat naar zijn oordeel de bijen van de aanvrager vrij zijn van aantasting door de mijtziekte. Deze nieuwe regeling is ingesteld, omdat op dat ogenblik ons land praktisch vrij was van mijtziekte en om een verspreiding van nieuwe besmettingsgevallen te voorkomen. U vindt deze regeling uitvoerig opgenomen in één van de nummers van dit blad van voorjaar 1972. Maar teksten van wetten en besluiten laten zich nu eenmaal moeilijk lezen.

Waar gaat het nu om, wat mag wel (dus met of zonder verklaring!) en wat mag niet (zonder verklaring!)? Op praktische gronden is ons land in twee helften verdeeld. De scheiding loopt langs de rivieren het Hollands Diep, de Amer, de Maas tot Mook en dan naar de Nederlands-Duitse grens. Voor vervoer over deze scheiding (en terug!) hebt u een gezondheidsverklaring nodig. Deze worden op aanvraag door onderoetekkende uitgereikt voor het aantal volken, waarmee u reist en zijn meestal tot het eind van het jaar geldig. Voorwaarde is verder, dat uw naam en adres duidelijk op de kasten zijn vermeld. Voor het reizen in de rest van het jaar moet u deze verklaring ook gebruiken, indien nodig.

Voor imkers uit de noordelijke helft, die deze grens niet overschrijden, is er verder niets aan de hand. Zij mogen reizen naar allerlei drachtgebieden zonder een verklaring. Maar denk aan de bijzonderheden! Verkoopt men in de herfst volken naar het zuiden, dan wel een verklaring aanvragen! Reist men naar de zeeoester in het zuidwesten, dan een verklaring aanvragen!

Ook de imkers in het zuiden, die de genoemde grens niet overschrijden, hebben niet altijd een verklaring nodig om te reizen. Wel als ze gaan naar of terugkeren naar een aantal belangrijke drachtgebieden, dat zijn:

1. Zeeuws-Vlaanderen;
2. de Zeeuwse eilanden;
3. het kleigebied in N.W.-Brabant;
4. de Baronie van Breda met de gemeenten, waar de teelt van frambozen van belang is;
5. het deel van Noord- en Midden-Limburg (+ een stukje van de gemeente Deurne) waar veel aurgurkenteelt is;
6. Zuid-Limburg, bezuiden de lijn Maaseik, Roosteren, Dieteren, Susteren tot de Nederlands-Duitse grens, richting Isenbruch.

De nauwkeurige beschrijving van deze gebieden vindt U in de Vervoersbeschikking 1972 zelf. U mag aan deze korte opsomming **geen rechtskracht** ontleenen!

Deze korte beschrijving is alleen voor uw gemak! Woont u binnen zo'n gebied en blijft u met uw reis binnen uw eigen gebied, dan hebt u **geen** gezondheidsverklaring nodig. Gaat u van het ene gebied naar een ander, dan **wel**.

Gaat U uit een omschreven gebied naar een niet omschreven deel van Zuid-Nederland en terug, dan **wel**. Blijft U met Uw reis in het niet omschreven gebied (in Brabant en Limburg), dan hebt U **geen** verklaring nodig.

Mochten er toch vragen overblijven, wendt U zich dan tot de bestuursleden van Uw afdeling, tot de assistenten van onze dienst of telefonisch tot ons kantoor (in de kantoorruimten), telefoon nr. 013-425888.

De Rijksbijenteeltconsulent,
ir. J. J. Pettinga.

ONZE COLLECTIEVE BIJENVERZEKERING IN 1976

Onze collectieve Bijenverzekering was tot en met 1975 gebaseerd op de suikerafname van onze leden. Op deze wijze betaalde ieder lid mee aan de verzekeringspremie naar gelang men volken had en suiker afnam. Voor 1976 is dit niet mogelijk en zal de verzekeringspremie betaald worden uit de contributies. Aan de basisverzekering veranderd niets maar toch komen er voor 1976 enkele aanvullingen waarvoor wij uw aandacht vragen. De regeling voor 1976 is als volgt: Alle leden die tijdig hun contributie hebben betaald en ook afgedragen aan het Bijenhuis zijn verzekerd voor een bedrag van f 3000,— voor brand, diefstal en vervoerschade toegebracht aan hun bijenvolken en materiaal. Schade tot en met f 20,— wordt niet uitbetaald. Stormschade en baldadigheid vallen er ook niet onder. Daarnaast is er verzekerd tot een bedrag van f 2500,— onroerend goed zoals de bijenstal etc. waarbij de eerste f 250,— aan schade niet wordt uitbetaald. Deze regels zijn hetzelfde gebleven als voorheen.

Bijenverzekeren mogelijk

Voor die imkers die grotere aantallen volken hebben en grote bijenhallen etc. is de mogelijkheid gescrepen op de collectieve polis bij te verzekeren. Zij dragen immers een veel groter risico. De kosten hiervan zijn wat betreft bijenvolken en materialen f 5,— per f 1000,— boven de eerste f 3000,—. Voor bijenstallen etc. is dit bedrag f 3,— per f 1000,— boven de eerste f 2500,—. Of men NU biiverzekerd of pas later in dit jaar, de premiebedragen blijven gelijk.

Het verdient dus aanbeveling uiterlijk voor 15 april a.s. op te geven aan het Bijenhuis voor welk bedrag men wenst bij te verzekeren en de kosten gelijktijdig over te maken aan het Bijenhuis. Nog eens duidelijk gesteld: Elke imker is dus verzekerd tot f 3000,— en voor f 2500,— voor zijn bijenstal etc. met het eigen risico zoals hierboven genoemd. Daarnaast is er nog de W.A.-verzekering tegen schade veroorzaakt door uw bijen. Bent U dus van mening dat U wilt biiverzekeren dan is dat op bovenstaande wijze mogelijk.

De uitbetalingsnormen voor bijenvolken blijven zoals hieronder is aangegeven. Verhoging van deze bedragen in de toekomst zal ook een verhoging van de premie tengevolge hebben.

Voor schade aan kasten, korven etc. zullen de navolgende maximum schadebedragen gelden:

	okt./april	mei/sept.
Simplexkast	f 90,—	f 110,—
6 raamskast	„ 45,—	„ 45,—
12 raamskast	„ 90,—	„ 110,—
Gewone korf	„ 25,—	„ 40,—
Gravenhorster Boogkorf	„ 35,—	„ 50,—
Andere onderdelen etc. nader te regelen.		

Schaden beneden f 20,— komen niet voor vergoeding in aanmerking.

Deze verzekering dekt mede schade aan omringende eigendommen van de leden, aangebracht t.b.v. het bijenhouden voorzover niet of niet voldoende elders verzekerd, echter tot max. f 2.500,—.

De eerste f 250,— van deze schaden blijven echter voor rekening van Verzekerden.

BOEKAANKONDIGING

HET HEIDETUINBOEK

door Harry van de Laar.

Uitgave Zomer en Keuning, Wageningen.
Prijs f 19,90.

In de serie Groenboekery is nu al de tweede druk verschenen van dit belangrijke boek.

Ik maak er graag melding van, want een handboek op een dergelijke duidelijke, systematische en toch eenvoudige wijze geschreven, is het zeker waard. Vrijwel alle heidesoorten zijn voor onze bijen meer of minder belangrijke voedselplanten. Daarom verheugen wij imkers ons over de grote belangstelling voor deze heideplanten in de tuinen en parken.

Voor diegenen, die meer willen weten over het aanwezige (beschikbare) sortiment, over de cultuurmethoden, de gebruikswijze, de vermeerdering, enz. is er nu deze uitstekende gids: dit Heidetuinboek van Harry van de Laar. Zijn dagelijks werk is de voorlichting over het sortiment bij bomen en heesters, zijn hobby de heideachtigen. U vindt erin ook de bloeitijden, de kleuren, de wintervastheid, de groeikracht, de

eigenschappen, waarmee U rekening moet houden. Voor de aanleg van een heidetuin worden duidelijke voorbeelden gegeven. Ook komen ter sprake die gewassen, die zorgen voor de gewenste variatie in een heidetuin: sierheesters, coniferen, vaste planten. Het boek is overzichtelijk ingedeeld en rijk geïllustreerd met goede kleurenfoto's en zeer duidelijke tekeningen. Koop het gerust, U bent er niet aan bekocht!

Ir. J. J. Pettinga.

ONZE IMKERSAGENDA

3 april	Bijenmarkt Boxtel.
3 april	Bijenmarkt Zenderen op de bekende plaats.
10 april	Voorjaarsbijenmarkt Driebergen.
16 april	Goede Vrijdag-Bijenmarkt Emmen.
17 april	Bijenmarkt Bavel.
17 april	Bijenmarkt Schaik.
24 april	Bijenmarkt Dordrecht.
24 april	Bijenmarkt Deurne.
1 mei	Bijenmarkt Baarlo (L).
1 mei	Bijenmarkt Purmerend.
7 juli	Bijen- en honingmarkt Steenwijk.
4 aug.	Bijen- en honingmarkt Epe.

UIT DE JAAGKIEPS

Een pondje koninginnen

Er gaan ongeveer 1800 bijenkoninginnen in een Amerikaanse pond van 450 gram en dat pondje koninginnen zou, tegen een prijs van zes dollar per stuk, ongeveer elf duizend dollar kosten. Dit betekent, dat elke koningin driemaal haar eigen gewicht aan goud waard is.

Niemand koopt koninginnen bij het pond, maar uit de cijfers blijkt, hoe waardevol een bijenkoningin voor de imkers is.

Spinnen tegen wasmot

De meeste mensen weten wel, dat spinnen acht poten hebben. Insekten hebben zes poten. Spinnen zijn dus geen insekten. Alleen al in Engeland komen meer dan 500 soorten spinnen voor. Op een acre (ongeveer 4000 m²) grond in het Engelse graafschap Sussex vond men bij een nauwkeurig onderzoek 2¼ miljoen spinnen.

Als elke spin in Engeland gemiddeld eens in de drie dagen één klein insect opeet, dan eten alle Engelse spinnen samen in één jaar een gewicht aan insekten op, dat hoger is dan het gewicht van alle Engelsen samen. Zo luidt ongeveer de aanhef van een artikel in Beekeeping. Het blad vervolgt: Als we ze een beetje aanmoedigen, doen de gewone huisspinnen heel goed werk bij de bestrijding van wasmotten. Als u een stapel maakt van een aantal bakken met raten, onder en boven afgesloten door een koninginerooster en met een dak erop en als u die stapel wegzet in een schuurtje waar u uw raten pleegt te bewaren, dan is de spinnenbevolking van elk schuurtje wel zó groot, dat tenminste één spin de weg vindt naar uw raten.

Hij vestigt zich in een hoek van het dak en weet wel raad met elke wasmot, die zich op uw raten ophoudt.

Een gezonde spin in het dak van ieder wintervolk zorgt wel voor de wasmotten, ook in die delen van de raten, die de bijen verlaten als de tros zich samentrekt. In het web van zo'n spin vindt u dan in het voorjaar misschien de overblijfselen van een stuk of zes van uw bijen, maar van één bij leeft een spin verscheidene weken.

De meeste bijenboeken bevelen parakristallen aan om de wasmot kwijt te raken. Maar spinnen vormen een biologisch bestrijdingsmiddel.

Irish aug. '75.

De lezer schrijft

KLIMAATBESPIEGELINGEN

In het vorige artikel klimaatbespiegelingen is op een gegeven moment gesteld:

- a) de totale warmteopbrengst in de oneven jaren . . . enz. Wie a zegt moet ook b zeggen; door een slip van de pen is dit er niet uitgekomen zodat ik nu wil beginnen met
- b) Het verschil in warmte opbrengst tussen de even en oneven jaren voor de maanden mei t/m september wordt na de periode 1900 t/m 1929 steeds groter Deze aanvulling had u nog van mij te goed.

Ook de afgelopen zomer kan worden bijgezet in de rij goede tot zeer goede zomers die in de oneven jaren zijn voorgekomen. Toch was het over het geheel genomen geen best honingjaar. De droogte heeft ons parten gespeeld. Hieruit is weer eens duidelijk gebleken dat combinaties uit het pakket weersinvloeden (temperatuur, neerslag, wind) bepalen of een dracht „loopt” of niet en het **afzonderlijk** optreden van een doorgaans gunstig element, zoals de hoge temperatuur in 1975, op den duur leidt tot **onvermogen**.

Deze konklusie blijft niet beperkt tot het weergebeuren, maar nu terug naar het gemiddelde weer.

Om tot een afgerond geheel te komen wil ik eerst enig cijfermateriaal van de maanden januari t/m april en oktober tm december bij U inleiden waarvan U onder

- A) vindt: De som van de gemiddelde maximum temperatuur van de genoemde maanden over de respectievelijke 30-jarige perioden, onderscheiden naar de even en oneven jaren.
- B) geeft ons de som van de gevonden waarde per periode onder A en de reeds gepubliceerde maximaal ontvangen warmte over de maanden mei t/m september; ook nu weer onderscheiden naar de even en oneven jaren.
Voorbeeld: periode 1850 t/m 1879 even jaren
 $60.90 + 101.85 = 162.75$.
- C) Totale warmte opbrengst (T.W.O.) van de 30-jarige periode, waarbij dus de even en oneven jaren zijn gesommeerd.

	A even		oneven		B even		oneven		CT.W.O.
1850 t/m 1879	60.90	57.91	162.75	160.45	323.20				
1860 t/m 1889	61.33	58.01	163.07	159.09	322.16				
1870 t/m 1899	60.64	56.39	160.85	157.12	317.97				
1880 t/m 1909	59.48	57.00	158.89	156.97	315.86				
1890 t/m 1919	61.46	57.57	160.34	158.88	319.22				
1900 t/m 1929	62.33	58.41	161.41	159.65	321.06				
1910 t/m 1939	64.28	59.27	164.81	162.14	326.95				
1920 t/m 1949	61.62	60.87	162.87	164.80	327.67				
1930 t/m 1959	59.62	61.97	160.24	165.45	325.69				
1940 t/m 1969	57.55	61.82	155.70	163.21	318.91				

Bezien we eerst het eindresultaat onder C. Het golfpatroon van de T.W.O. is identiek aan die van de maanden mei t/m september. Ook hier een dal in het tijdvak 1880/1910 gevolgd door een top in de periode 1920/1950. Het opmerkelijke van de daling die zich daarna voordoet is de grote achteruitgang in de laatste periode, waardoor het dieptepunt uit de periode 1880/1910 al weer wordt benaderd. Zo ver bekend was de achteruitgang per periode nog nooit zo groot (-6.78). U kunt de cijfers vermeld onder C weer in temperaturen terug vertalen door ze te delen door 24. De waarde die U dan vindt is de gemiddelde maximum temperatuur over het betreffende tijdvak. De cijferreeks onder B geeft een duidelijk inzicht omtrent het verloop van de hoeveelheid maximaal ontvangen warmte per tijdvak in de even en oneven jaren. Let U er eens op dat de even jaren nog nooit een zo lage T.W.O. te zien hebben gegeven en dat ook voor de oneven jaren een daling is ingezet.

De tabel A (dus de som van de gem. maximum temperatuur van de maanden januari t/m april en oktober t/m december) geeft een interessant beeld. Ook hier bij de even jaren een doorzettende achteruitgang met een T.W.O. die voor deze maanden nog nooit zo laag is geweest terwijl we ons in de oneven jaren juist dicht bij de top voor deze reeks bevinden. Om u een inzicht te geven hoe de gemiddelde max. temperatuur van het laatste dertigjarige tijdvak zich in de even en oneven jaren heeft gewijzigd t.o.v. de gem. max. temperatuur uit de periode 1920 t/m 1949 volgt nog het volgende overzicht per maand.

maand	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
even	-0.9	-1.1	-1.0	0.0	-0.2	-0.7	-0.9	-0.6	-0.7	+0.1
oneven	-0.7	-0.5	-0.2	+0.2	-1.0	0.0	-0.7	-0.7	-0.1	+0.4
maand	11	12								
even	-0.7	-0.4								
oneven	+0.9	+0.8								

Uit de bovenstaande gegevens blijkt dat de achteruitgang zich niet concentreert in een bepaald deel van het jaar. Vooral de even jaren hebben ons veel warmte onthouden. Een hogere T.W.O. komt slechts voor in de maanden oktober t/m december in de oneven jaren.

Ik wil u er nogmaals op wijzen dat de gepubliceerde cijfers gemiddelden zijn en dat er ook in de even jaren natuurlijk wel perioden voorkomen met goed weer. De cijfers tot 1970 maken ons echter duidelijk dat de T.W.O. terugloopt, waarbij het grootste deel van de achteruitgang voor rekening wordt genomen door de even jaren.

Al de gegevens die U nu zijn voorgeschiedeld hebben betrekking op de Bilt; wil men een goed overzicht hebben omtrent wijzigingen in het klimaat dan zullen op dezelfde wijze de gegevens van meerdere plaatsen op het Noordelijk Halfmond moeten worden bewerkt.

Wat wel tot denken stemt is een rapport uit het april bulletin 1975 of the World Meteorological Organization waarin wordt gesteld dat de gemiddelde temperatuur op het noordelijk halfmond in 1974 bijna 0.2 graad celcius beneden de gemiddelde waarde van de periode 1931-1960 was gelegen.

Als tegenhanger voor deze „koude kermis” geldt echter dat de winters uit de jaren '70 tot nu toe veel goed maken. De winter 1974/'75 was de vierde zachte winter in successie. Na de strenge winter van 1962/'63 zijn er nog slechts twee betrekkelijk koude winters geweest (1963/'64 en 1969/'70), vier normale, drie zachte en drie zeer zachte winters. Gedurende de wintermaanden heeft in dit tijdvak het zachte weer dus sterk overheerst.

Uit combinatie van de laatste twee gegevens (zachte winters in onze regionen en lagere gem. temperaturen op het noordelijk halfmond) blijkt dat de gegevens van één station niet representatief zijn voor de totale klimaatgeschiedenis.

Een volgende maal hoop ik U te presenteren een overzicht van het aantal dagen waarop de max. temperatuur te Schiphol 20 graden of hoger is geweest over de jaren 1951 t/m 1974 onderscheiden naar de even en oneven jaren waaruit wel enige conclusies zijn te trekken.

J. A. Zoet, Nieuw Vennepe.

AFDELINGSNIEUWS

VERENIGING TOT BEVORDERING DER BIJENTEELT IN NEDERLAND

AFDELING DEN HELDER

Op vrijdag 21 november 1975 werd door de afdeling Den Helder het 50-jarig bestaan herdacht in Café „Prins Hendrik” te Julianadorp. Het was voor voorzitter Dirks een bijzonder genoegen onder de genodigden een speciaal woord van welkom te kunnen richten tot twee oprichters van de afdeling. Hiervan was de heer D. van Scheijn ook tevens 50 jaar lid van de afdeling. Ter gelegenheid daarvan werd hem namens het hoofdbestuur de verenigingsspelde aangeboden.

Namens het gemeentebestuur van Den Helder, waar-

mee goede relaties worden onderhouden, werd een enveloppe met inhoud aangeboden door de heer Overzet, directeur van de gemeentelijke plantsoendienst. Tevens werd in dank kennis genomen van de mededeling dat het voornemen bestaat bij het gemeentebestuur van Den Helder om bij toekomstige uitbreiding van plantsoenen een paar parkjes beschikbaar te stellen voor imkers die in de stad hun bijen niet bij huis kunnen houden.

De buur-afdeling Zijpe & Omstreken zorgde voor de komische noot door een cadeau onder couvert aan te bieden van f 0,25 per pond, naar het gewicht van één van de leden van de jubilerende afdeling. Hiervoor werd secretaris Brugman uitgekozen, maar de van uit Zijpe meegebrachte suiker-uitweeg-bascule

was niet van voldoende gewichten voorzien om de secretaris te wegen. Enkele pakjes boter bij de gewichten bracht ook geen uitkomst. Ten slotte werd zijn gewicht door voorzitter Glas van de afdeling Zijpe maar geschat op 230 pond en werd de enveloppe naar dit gewicht gevuld, hetgeen in dank werd aanvaard.

In het technische vlak van de imkerij werden door Ir. J. J. Pettinga films vertoond over het paringsgedrag van de honingbij en door hem met een persoonlijk woord toegelicht. Dit werd met de grootste aandacht gevolgd.

Tot slot van de feestavond werden nog enkele imkersartikelen onder de aanwezigen verloot.

Al met al kan de afdeling Den Helder op goed geslaagde feestavond terugzien.

De secretaris,
J. J. Brugman.

KRING FRIESLAND

AFD. BEETSTERZWAAG e.o.

Op vrijdag, 23 januari 1976 werd in het nieuwe dorps-huis te Beetsterzwaag aan de Vlaslaan een ontmoetingsavond gehouden voor imkers en imkervrienden (dinnen) waarbij ook het propagandaelement niet was vergeten.

Deze avond werd georganiseerd door de afd. Beetsterzwaag e.o. met medewerking van de Kring Friesland. Welnu de opzet van deze avond kan als volkomen geslaagd worden beschouwd mede dank zij de verzorger van het programma, de heer J. Duyvetter uit Rhenen, leeraar in alg. dienst bij het consuleringschap voor de bijenteelt. Bij de opening om acht uur kon de voorzitter van afd. Beetsterzwaag, tevens kring-voorzitter, de heer G. Hiemstra van Drachten in de ruime zaal van het mooie nieuwe dorps-huis 170 personen welkom heten, waaronder vele jongeren.

De aanwezigheid van deze jongeren beschouwde hij als een bemoedigend teken voor de toekomst van de bijenteelt. Het contact van de Friese imkers met de heer Van Aarst was altijd zeer prettig geweest, hij hoopte dat dit ook met de heer Duyvetter zo zou zijn. De eerste kennismaking gaf wel reden tot deze verwachting.

Hierna vertoonde de heer Duyvetter de drie kwartier durende film „Bijenhouden met Succes“, die — wat nadien bleek — met zeer veel en ook kritische belangstelling werd gevolgd. Dit is een film over de bedrijfsmethoden met de afleggers in een zesraamskastje naast het hoofdvolk.

Daarna een gezellige pauze. Na hervatting van het programma beantwoordde de heer Duyvetter een aantal vragen naar aanleiding van de vertoonde film. Vervolgens werden een aantal kleurendia's vertoond over bijen en drachtplanten, die tegelijkertijd van commentaar werden voorzien. Heel mooi. Tot slot nog een korte Duitse film over Hommels; om iets te noemen: bezoek aan drachtplanten waar de bijen niet bij kunnen maar daardoor toch nuttig voor de bestuiving, hun horizontale nestbouw in tegenstelling tot de bolvorm bij de bijen.

Toen de heer Hiemstra om plm. kwart over elf de heer Duyvetter met enkele woorden dank zegde voor de bijzonder aangename wijze waarop hij deze avond had verzorgd, was hij de tolk van alle aanwezigen toen hij daar een „tot weerziens“ aan toevoegde. Een bijzonder geslaagde avond.

De kringsecretaris,
T. Bajema.

AFD. OOSTERBEEK

Maandagavond 2 februari j.l. waren in Hotel de Bildeberg te Oosterbeek een 50-tal belangstellenden (leden en niet-leden) de gasten van de afdeling Oosterbeek van de Nederlandse Ver. tot Bevordering van de Bijenteelt.

Het bleek een goed idee van het Bestuur te zijn geweest de anders nogal droge jaarlijkse ledenvergadering, openbaar en mede ten dienste van de propaganda voor de bijenteelt te maken.

Nadat, onder het genot van een kopje koffie, in sneltrein vaart het huishoudelijke deel van de vergadering was afgewerkt, werd door de voorzitter van de afdeling, de heer Hartgers, een korte, niet van humoristische trekjes gespeende, inleiding gehouden bij de eerste van de twee te vertonen films. Deze film met de titel: „Gif, Roofmijten en Sex lokmiddelen“, vroeg begrip voor de noodzaak van bespuitingen in de fruitteelt, doch maakte evenzeer duidelijk, dat tegelijkertijd enorm veel werk wordt verzet om op zo kort mogelijke termijn de giftige bespuitingsmiddelen uit te bannen.

M.N. door de afdeling Entomologie van de Landbouw Hogeschool te Wageningen, in samenwerking met T.N.O. te Delft, worden uitgebreide onderzoeken gedaan waarbij successen niet zijn uitgebleven. Vooral de ontwikkeling van synthetische sex lokmiddelen, welke zich thans in een stadium van veldproeven bevinden hadden ieders belangstelling. Door deze middelen kunnen de manlijke exemplaren van schadelijke insecten voor een belangrijk deel worden weggevangen, waardoor voortplanting wordt bemoeilijkt.

Na de pauze volgde de film „de Honingbij“ welke op magnifieke wijze het dagelijks leven in een bijenkast in beeld bracht. De prachtige opnamen van het bijenleven „van ei tot bij“, de samenstelling van het bijenvolk, en de „communicatie“ tussen bijen onderling, oogstten ieders bewondering.

Na beantwoording van een aantal vragen van de aanwezigen, sloot de voorzitter om ongeveer 22 uur deze vergadering, welke, buiten een aantal leden door ongeveer 30 niet-leden, waaronder een verheugend aantal jongeren, werd bijgewoond en zeker zal bijdragen om de bijenteelt meer in de belangstelling te plaatsen. Reeds in de pauze, werden contacten gelegd, met verschillende aanwezigen die van een diepere belangstelling blijk gaven.

AFD. WESTLAND

In het winterseizoen houdt de afdeling Westland regelmatig vergaderingen. Op 12 januari 1976 zijn de leden voor het eerst in dit nieuwe jaar bijeen geweest.

Ter opening enige zakelijke mededelingen, waarbij de voorzitter onder meer de hoop uitsprak dat het experiment voor 1976 om in het Westland de bijen te mogen laten staan, positief moge verlopen. Er is namelijk door het proefstation komkommerzaad ontwikkeld dat geen mannelijke bloemen voortbrengt. De bestuiving, die de tuinders aanzienlijke schade kan berokkenen, is dus onmogelijk geworden. Als gevolg van deze ontwikkeling mogen de bijen, in tegenstelling tot voorheen, an 1 april tot 1 oktober in het Westland blijven staan, voorlopig één jaar als proef. De voorzitter sprak als zijn mening uit dat het bijenhouden in het Westland nu aanzienlijk kan winnen aan populariteit. Als tweede onderdeel werd een film gedraaid. Om de vijf jaar maken de leden van de afdeling, vaak vergezeld door hun echtgenotes, een tour door Nederland per autobus. De heer Horneman

heeft de laatste twee tochten op de Film vastgelegd en liet ons deze zien.

Bij de rondvraag kwam de behoefte aan cursussen en de gedachte aangaande een bezoek aan de Ambrosiushoeve aan de orde. Wat dit laatste betreft, is in principe 22 mei overeengekomen.

Voor inlichtingen omtrent cursussen en excursie Ambrosiushoeve kunt U zich wenden tot de heer Lobbe-zoo, Nachtegaalstraat 45, in Honselersdijk, telefoon 01740-26416.

R. van de Hoorn,
alg. adjunct.

AFD. BUNNIK-HOUTEN e.o.

Er blijkt bijzonder veel belangstelling te bestaan voor onze cursussen. In Schalkwijk is een strovlechtskursus begonnen met 12 cursisten en in Cothen met 26 cursisten. 4 van onze vlechtmeesters werkten mee aan een Huisvlijttentoonstelling in Naaldwijk. Onze film- en propaganda-avond in het Centrum voor Tuinbouw- onderwijs te Utrecht was op 6 febr. j.l. zeer druk bezocht, bijna 100 aanwezigen. De speciale Honing- cursus draait met 22 cursisten en onze Kleinfruitcur- sus voor amateurs eveneens met 22 cursisten.

De cursus voor beginnende imkers in Utrecht/Bunnik is begonnen met maar liefst 30 cursisten. Verder ge- ven onze vlechtmeesters een cursus strovlechten in Montfoort en Voorthuizen.

C.P.

AFD. DIEREN e.o.

Op de jaarvergadering van onze afdeling gehouden op 23 januari j.l. in Zaal de Klok te Dieren bleek uit het jaarverslag van de afdeling over 1975 dat de af- deling 9 leden meer telde, dan in 1974. Verheugend is, dat ook 2 dames lid werden. De bijenvolken ver- ging het minder goed dit jaar. De volken kwamen slecht de winter uit en het koude voorjaar en de door slechte organisatie van de afd. Bunnik-Houten geheel mislukte fruitreis, deed menig volk de das om. Door de grote droogte mislukte ook de zomeroogst. Het was maar goed, dat de heide een goede tot matige oogst gaf anders had menig imker in onze afdeling er aan het begin vande winter slecht opgestaan.

Het bestuur werd uitgebreid met 2 personen: van 5 tot 7 leden en bestaat uit J. A. Brouwer, voorzitter, A. J. de Reus, secretaris, Treubstraat 74 Dieren, telefoon 08330-16980, H. Niemeijer, penningmeester, mevrouw A. J. Heit, G. W. J. Jurriens, W. Moorman, en G. J. C. Verhaaff, leden.

De beginners en gevorderden cursussen o.l.v. de he- ren Brouwer en Ter Mull trokken grote belangstelling en op 29 september kon aan 23 aspirantimkers waar- onder 4 dames het diploma worden uitgereikt, terwijl voor de gevorderdencursus 2 dames en 5 heren slaagden. De strovlechtskursus trok dit jaar wat minder belangstelling. Er werden vier lezingen georgani- seerd met medewerking van de heren, Fontein, Duy- vetter, het echtpaar Stoeltje en de heer Maillie.

De bijenstal kon alhoewel ons door gemeente Rheden een mooi stuk grond werd toegewezen nog niet wor- den gerealiseerd daar het houten gebouwtje, dat ons werd toegezegd nog steeds in gebruik is als kleed- gebouw van een voetbalvereniging. De communicatie met de leden werd verbeterd door de uitgave van nieuws bulletins.

De afd. zal de Groeps- en de Algemene Vergadering bijwonen.

Tot besluit van de vergadering zei de voorzitter te hopen, dat de suikerprijs weer zal dalen, wat voor de imkerij weer een stimulans zal zijn.

A. J. de Reus, secr.

KRING APELDOORN

De kring Apeldoorn komt bijeen op maandag 15 maart a.s. te 19.45 uur in „Café de Stern” Hoofdstraat 108 Epe.

De in de kring zeer bekende keurmeester Mej. L. Jasperse, lid van de afd. Bunnik is bereid gevonden een lezing te houden over het keuren van honing op markten en tentoonstellingen.

Tevens zal door haar worden gedemonstreerd hoe de keuring in de praktijk verloopt.

Bestuur Krnig Apeldoorn.

KRING TWENTE

Onze Rijksbijenteeltconsulent de heer Ir. J. J. Pettinga zal voor onze kring een lezing houden op **donderdag 18 maart '76** in Hotel 't Loar te Zenderen; **aanvang 8 uur**, met als onderwerp:

AKTUELE ZAKEN OVER BIENZIEKTEN

o.a. ook over de nosema, de ziekte, die soms gehele bijenstanden doet uitsterven.

Afd. Zwolle

De afd. Zwolle nodigt de omliggende afdelingen uit voor een lezing door de heer J. J. Speelziek over het onderwerp: „Hoe zijn we aan onze bijenwoningen gekomen”. De lezing wordt gehouden in hotel „De Rozeboom”, Nieuwe Deventerweg 26 te Ittersum, **aanvangende te 8 uur**. **Tevens worden enkele bijen- kasten verloot.**

Afd. Oostelijk Flevoland

De bijen vereniging Oostelijk Flevoland organiseerde op 6 febr. een feestavond. Vooraf was al een ver- loting op poten gezet. Er moesten 1500 loten worden verkocht, waar de meeste leden een zwaar hoofd in hadden. Alle loten gingen de deur uit.

Nadat voorz. Versluis de bijeenkomst had geopend werd begonnen met het draaien van een film over bijen en vertoond door de heer D. Visser, een van onze leden uit Lelystad Haven, een film die zeer leerzaam en boeiend was. Daarna pauze en trekking van de verloting. O.a. een televisie, grill, een set mistlampen en enkele andere prijzen gingen vlot de deur uit, intussen werd een dansje gemaakt op muziek van de band de „Fire Flies” uit Lelystad, die deze avond belangeloos voor ons speelden. Daarna ging de Bingo van start om prijzen die door de leden bijeen waren gebracht. Door de fruittelersorganisatie werd ook nog een prijs be- schikbaar gesteld, wat dacht ik alleen maar kan leiden tot een betere samenwerking imkers-fruittelers. Het bingspel werd afgewisseld door muziek en dans. Al met al een zeer geslaagde avond, die tot 12.30 uur duurde en op de achtergrond een wat rijkere penningmeester. Conclusie: Voor herhaling vatbaar!

A. Nijmeijer, secr.

Afd. Epe

Afd. Epe start op 14 febr. a.s. een beginnerscursus in de Landbouwschool te Epe. Aanvang 19.30 uur. Men kan zich hiervoor nog opgeven bij de heer Groenewold, tel. 05780-2806.

De volgende leden van de afd. slaagden voor de beginnerscursus Heerde, waaraan zijn hadden deel- genomen: mevr. Boomsluiters en de heren B. J. Klein; E. v. d. Heide; R. Huiskamp en J. v. Loenen.

Afd. Heerde

De afd. Heerde hield vrijdag 16 jan. jl. een propagandcontactavond in de hal van het Vormingscentrum te Heerde.

Er was een goede belangstelling. Vertoond werden de films „De Honingbij” en „De Waddenzee, Natuurmonument”. Na de pauze werd er bingo gespeeld. De films waren eerder vertoond op maandag en woensdag voor de cursisten van het Vormingscentrum, die ook een goede belangstelling aan de dag legden. Het geheel was een goede propaganda voor de bijenteelt.

IN MEMORIAM

Op 17 februari 1976 overleed op de leeftijd van 71 jaar de heer

TEUNIS VAN ZANTEN.

Hij was vele jaren een trouw lid van onze vereniging.

Hij ruste in vrede.

Bestuur en leden Afd. Culemborg.

Op 12 februari ging op 61-jarige leeftijd van ons heen de heer

GERRIT HENDRIK KLUNDER.

Meer dan 25 jaar heeft hij onze vereniging gediend, waarvan vele jaren als secr.-penningmeester. Hij was een bezielende kracht en een goede vriend. In maart '75 hebben we nog een feestelijke vergadering gehad ter ere van hem. Al 25 jaar zoemden zijn bijen, zo mooi bij hem. Hij ruste in vrede.

Bestuur Nieuw Leusen e.o.

Op 7 februari 1976 overleed plotseling op de leeftijd van 52 jaar de heer

PIETER LEENDERT VISSER.

Ons medeleven gaat uit naar zijn vrouw en kinderen die wij van harte sterkte wensen met dit smartelijk verlies.

Afd. Wageningen.

Op 20 januari jl. overleed te Hoek in de leeftijd van 72 jaar de heer

J. WONDERGEM

bestuurslid van onze afdeling.

Wij verliezen in hem een enthousiast imker en een toegewijd bestuurslid.

Bestuur en leden
afd. Hulst e.o.

Onverwacht ging op 29 december jl. in de leeftijd van 69 jaar van ons heen de heer

W. H. DE BEAUFORT.

Hij was ruim 30 jaar lid van onze afdeling. Naast zijn drukke artsenpraktijk bleven de bijen hem altijd boeien. Hij ruste in vrede.

Bestuur en leden afd. Soest-Amersfoort.

Op 1 februari 1976 overleed plotseling onze gewaardeerde secretaris de heer

H. REUVEKAMP

op de leeftijd van 59 jaar. Wij verliezen in hem een goed bestuurslid en een beste vriend. We zullen hem missen maar niet vergeten.

Afd. Wezep e.o.

Wij kunnen u alles leveren voor de MODERNE BIJENTEELT voor zo laag mogelijke prijzen uit ruime voorraad.

Vraagt onze jubileum Prijscourant 1976 met vele foto's en afbeeldingen.

Op uw aanvraag zenden wij u die gratis toe.

Tevens komen wij weer op de te houden bijenmarkten.

BIJENSTAND FA. H. T. VAN DAM & ZN.
Jubbega (Fr.) — Tel. 05165 - 13 82

OP ZATERDAG 3 APRIL

algemene ledenvergadering van de Bijenhoudersbonden van de A.B.T.B. en N.C.B. in Boxtel. Na deze vergaderingen omstreeks 13.00 uur begint de bijenmarkt.

De honingzemerij is de hele dag open.

SPEURBIJTJES

Tarief: tot 20 woorden f 4,50, elk woord meer 25 cent. Bij vooruitbetaling te voldoen op gironummer 84 68 01 van de Vereniging tot Bevordering der Bijenteelt te Wageningen. Bij 10 keer plaatsen 10% korting. Inzendtermijn voor de 10e van de maand. De redactie aanvaardt geen verantwoordelijkheid voor de inhoud.

TE KOOP: 12 bijenvolken in Simplexkasten. 10 Simplexkasten met uitgebouwde raampjes en nieuwe buitenranden. 1 Prima honingslinger en alle toebehoren en gereedschap (meest in tweevoud). Tevens te koop diverse bekende Bijenboeken en de ingebonden jaargangen van het Groentje (1920 t/m heden). P. van Putten, Slikkveer, tel. 01804 - 2014.

TE KOOP: enige 10-raams bijenkasten.
J. de Jonge, van Maasdamstraat 15, Hoogeveen, tel. 05280 - 63637.

TE KOOP GEVRAAGD: Honingslinger.
S. van Muyen-de Jong, Laan van de Bork 372, Emmen, tel. 05910 - 24429.

TE KOOP: een honingslinger 2 raams, zo goed als nieuw.
B. van Oort, Kerkweg 11, Ameide (Z.H.).

TE KOOP: Bijen in kasten en korven, af te geven in maart en april.
Veldhoen, Hoevesteeg 46, Tonden post Brummen, tel. 05757 - 213.

BEGINNEND IMKER zoekt enkele goede volken en kasten.
Br. met prijsopgave: H. Heijt, Reuvekampaan 6, Almelo.

TE KOOP: 10 st. 12-raams nieuwe boogkorven.
L. Mulder, Rijdwei 2, Rottevalle (Fr.).

TE KOOP: 1 nieuwe 3-raams honingslinger.
H. de Vries, Noord 42, Workum, tel. 05151 - 1252.

TE KOOP GEVRAAGD: liefst nieuwe 8-raams kastjes, model Meijer. Broedk. + honingk.
C. Ettema, Vossenakkers 33, Heiloo.

TE KOOP GEVRAAGD: een Bijenvolkje.
C. J. van Dam, Hoofdstraat 145, Letterbert (Leek), tel. 05945 - 3263.

TE KOOP: prima gezonden Bijenvolken en zo goed als nieuwe kasten.
L. Elting, Smalbroek 20, Beilen, tel. 05930 - 2618.

TE KOOP: Naakte bijenvolken op 6 of 8 ramen.
F. W. Gortemoller, Veenseweg 25, Amerongen, tel. 03434 - 2957.